

VI. JOGI KI MIT TUD?

Avagy, te tudsz keretek közt mozogni?

Jogi verseny diákoknak

Javítókulcs

I. Az alábbi kérdések esetében jelöljétek meg a helyes választ. Csak egyetlen helyes válasz van!

1. Melyik esetben követünk el jogsértést?

a.) ha egy ismeretlen személyről képet készítünk egy parkban

b.) ha egy politikusról előnytelen képet készítünk egy esemény során

c.) ha egy rablás szemtanúi vagyunk és az elkövetőről készítünk képet

Magyarázat: A képmáshoz való jog egy személyiségi jog, ennek értelmében egy személy eldöntheti, hogy megengedi vagy sem, hogy róla felvétel készüljön. A közterületen való tartózkodás nem jelenti azt, hogy ebben az esetben nyugodtan lehet valakit fényképezni. Vannak esetek mikor nincsen szükség az illető beleegyezésére, pl. Közszereplők esetében egy esemény során stb.

2. A jegyesség

a.) feltétele a házasság megkötésének

b.) felbontása bizonyos formai követelményekhez van kötve

c.) felbontása esetében a jegyesség ideje alatt kapott ajándékokat (kivéve a szokványos ajándékokat) vissza kell adni az ajándékozónak

Magyarázat: A jegyesség nem feltétele a házasság megkötésének, és nem is kötelezheti a feleket a házasság megkötésére. Továbbá, a jegyességnek semilyen külső, formai feltétele sincsen (nem szükséges gyűrűt cserélni sem), valamint a felbontás is bármilyen formai követelmény nélkül történhet. Ami le van szabályozva törvény által, az az ajándékok helyzete a jegyesség felbontása után.

3. A végrendelet esetében

a.) nem érvényes a teljesen kézzel írott forma

b.) mindenképpen közjegyzőhöz kell fordulni

c.) törvény szerint, nem rendelkezhetünk azon orvosok, papok stb. javára, akiknek kezelése/vallási iránymutatása alatt voltunk betegségünk idején

Magyarázat: Létezik kézzel írott végrendelet, és létezik a közjegyző által hitelesített végrendelet. Bizonyos feltételek mellett mindkettő érvényes. Korlátozásokat ír elő a törvény arra vonatkozóan, hogy kiknek a javára rendelkezhetünk (lásd c.) válasz)

4. Munkavégzés esetén

a.) ha 6 óránál hosszabb a napi munkaidő, a munkavállalók ebédszünetre és más szünetre jogosultak

b.) a munkabér kifizetésére pénzben, legalább havonta egy alkalommal kerül sor

c.) a munkaadó levonhat bizonyos összegeket a munkabérből, például ha a munkás valamilyen kárt okoz, és ilyen esetben nincsen szükség bírósági határozatra

Magyarázat: Az a.) válasz a főszabály, viszont kiskorúak esetében, ha munkát végeznek, már 4 óra után is ebédszünetet kell biztosítani. A munkaszerződésbe foglalt és elvégzett munkáért pénzben kifejezett fizetés jár, erre legalább havonta egy alkalommal kerül sor és a szerződésben meghatározott időpontban. A fizetésből a munkaadó nem vonhat le összegeket semmilyen okból, csak abban az esetben, ha bírósági határozatban ezt megállapították, valamint ebben az esetben is megvan, hogy maximum mekkora összeget vonhat le a fizetésből.

5. Milyen nemzetiségű az Európai Parlament jelenlegi elnöke?

a.) francia

b.) német

c.) máltai

Magyarázat: Az Európai Parlament jelenlegi elnöke Roberta Metsola, máltai politikus, aki 2022. január 18-án kezdte a mandátumát.

6. Melyik két intézménynek van ugyanabban a városban a székhelye?

- a.) az Európai Parlamentnek és a Nemzetközi Bíróságnak
- b.) az Európai Bizottságnak és az Európai Unió Bíróságának
- c.) az Európa Tanácsnak és az Emberi Jogok Európai Bíróságának**

Magyarázat: *Bizonyos intézményeknek több városban is van székhelye (pl. az Európai Parlament), és a felsoroltak közül csak a c. válasz esetében van mindkét intézménynek egyértelműen ugyanabban a városban a székhelye, s az pedig Strasbourg, Franciaország.*

7. Melyik tett nem számít szabálysértésnek az alábbiak közül?

- a.) közterületen elhelyezett lámpák, padok, vagy bármely hasonló tárgy megrongálása
- b.) harapós kutya szabadon vagy felügyelet nélkül hagyása
- c.) nukleáris fegyver használatával való fenyegetőzés**

Magyarázat: *Az első két tett szabálysértés, a harmadik pedig sokkal súlyosabb cselekedet, bűncselekmény.*

8. Melyik kiskorúakkal szemben kiszabott intézkedés számít szabadságvesztéssel járó intézkedésnek törvény szerint?

- a.) állampolgári nevelés
- b.) mindennapi ellenőrzés
- c.) javítóintézeti nevelés**

Magyarázat: *A törvény két szabadságvesztéssel járó intézkedést nevez meg: javítóintézeti nevelés, fogvatartási intézetbe való utalás.*

9. Milyen jog a tulajdonjog?

- a.) nem korlátozható
- b.) nem átruházható
- c.) korlátozható, hiszen gyakorlása során nem sérthetjük más személy jogait**

Magyarázat: *A tulajdonjog korlátozható, a c.) válasz meg is indokolja, hogy miért, valamint átruházható, mivel köthetünk adásvételi szerződést, eladományozhatjuk a tárgyat, amely a tulajdonunkat képezi stb.*

10. Nem vonható felelősségre az a személy, aki

a.) támadás során testi épségét védte az elkövetővel szemben és testi sértést okozott, ám előtte ő provokálta a támadást

b.) agresszív kutya elől menekülve valaki betört egy személy magánterületére és a kapuban is kárt okozott

c.) rendőrként, letartóztatást követő dülekedés közben eltöri a gyanúsított kezét

Magyarázat: A helyes válasz a c.) válasz, mivel a rendőr a munkáját végezte, a testi sértés annak következtében történt, hogy a gyanúsított nem akart együttműködni a rendőrrel. Ez a helyzet volt a legtisztább is a felsoroltak közül. Az első esetben lehetne érvelni az önvédelemmel, ám problémát jelent maga a provokáció, amely megelőzte a támadást. Valamint a b.) válasznál az illető kényszer helyzetben találta magát s lehet, hogy ez volt az egyetlen megoldása, ám két tettet is elkövet közben, és a kapuban való kár okozás nem feltétlenül függ össze a kutyától való meneküléssel. Kizárásos alapon is tehát a c.) válasz a helyes.

II. Igaz vagy hamis? Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

a.) Kiskorúakat semmilyen esetben nem lehet felelősségre vonni büntetőjogilag. **HAMIS**

b.) 14. életkor betöltése után a kiskorú maga kezelheti a vagyonát, semmilyen döntés esetében nincs szükség szülői vagy gyámhatósági engedélyre. **HAMIS**

c.) A 112-es segélyszolgálat hívásakor kizárólag románul lehet beszélni. **HAMIS**

d.) Állásinterjú során tilos megkérdezni, hogy az illető szeretne vagy sem családot alapítani a közeljövőben. **IGAZ**

e.) Ugyanarra az állásra ugyanazt a személyt nem lehet többször próbaidővel alkalmazni. **IGAZ**

III. Képfelismerés

Név: Az Európai Parlament ülésterme (angolul Hemicycle)

Intézmény: Európai Parlament

Város: Brüsszel

Szerep: A plenáris ülések során itt zajlanak az Európai Parlament legnagyobb szabású és legfontosabb vitái.

IV. Kihez fordul(hat)unk, ha baj van? Párosítsd a két oszlopot!

1. Ha külföldi tartózkodás során ellopják az iratainkat? e.)
2. Ha családon belüli erőszak áldozatai vagyunk? a.)
3. Ha autóbalesetet szenvedünk és személyi sérülés is történt? c.) d.)
4. Ha a szomszéd építkezik, s közben a területünkre is kiterjed az építmény? f.)
5. Ha rendelés esetén lejárt szavatosságú terméket kapunk? b.)
6. Ha egyetemi tanulmányok során igazságtalanság ér? h.) + a.)
7. Ha diszkrimináció ér? k.)+a.)
8. Ha a szólásszabadságomat megsértették, és a hazai jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem, de még mindig nem vagyok elégedett az ügy kimenetelével? j.)
9. Ha távolságtartási végzést szeretnénk egy személlyel szemben? a.)
10. Ha középiskolásként úgy érezzük, hogy igazságtalanság ért? i.)

- a.) Bíróság
- b.) A fogyasztóvédelmi hatóság
- c.) Rendőr
- d.) Mentőszolgálat
- e.) Konzulátus
- f.) Az építkezéseket felügyelő hivatal
- g.) Igazgatóság
- h.) Etikai Bizottság
- i.) Szülői Bizottság
- j.) Emberi Jogok Bírósága
- k.) Országos Diszkriminációellenes Tanács

V. Találd meg a magyar kifejezéseket! A keresztretjvénybe a megadott román jogi kifejezések magyar megfelelőjét kell behelyettesíteni.

VIZSZINTES

2. extravilan- kültelek
5. contravenție- szabálysértés
7. arună- foglaló
10. incompatibilitate- összeférhetetlenség

FÜGGŐLEGES

1. caducitate- hatályvesztés
3. proprietate publică- köztulajdon
4. partaj- vagyonmegosztás
6. bună-credință- jóhiszeműség
8. testament- végrendelet
9. Carte funciară- Telekkönyv

VI. Kifejtős feladat

1.

- legalább három pro és kontra érv megnevezése
- saját vélemény megfogalmazása
- logikus, követhető érvelés, közérthető megfogalmazás
- összefüggő szöveg
- helyesírás

2.

- az európai polgári kezdeményezés bemutatásának van 3 része (bevezető, tartalom, befejezés),
- összefüggő szövegben való megfogalmazása a válasznak, a megadott terjedelem betartása
- eredetiség, kreativitás
- logikus, követhető érvelés, közérthető megfogalmazás
- helyesírás

